

החברותא

בס"ד ערש"ק פר' כי-תצא ט' אלול תשע"ד

החברותא בטאנן פנימי לחברים גליון מס 488

פנינים מענייני תשובה (אלול)

אלול - אע"פ שהתשובה טובה ומקובלת בכל עת - ימי אלול מוכנים ומסוגלים יותר לקבלת התשובה לפי שבימים אלו מתעוררים הרחמים למעלה והיד פשוטה לקבל שבים.

אלול - לשון תרגום הוא זה ומשמעו התבוננות חיפוש וחיטוט כמו שנאמר ויתורו את הארץ (במדבר יג, כא) ומתרגמין ואלילו ית ארעא, שכך הוא ענינו של חדש זה התבוננות הלב על כל מעשה השנה וכל דבר פשע אשר בהם - לחפור ולעקור מן הלב ולשוב אל ה'.

בכה רבי יש קונה עולמו בשעה אחת ולא דיים לבעלי תשובה שמקבלים אותם אלא שקוראים אותם רבי. ולמה בכה רבי על כך אלא שראה שבשעה אחת בלבד יכול אדם לקנות עולמו מה שצדיקים קונים בשנים הרבה. הרי שהצדיקים לא עמלו בכל כוחם בשנות חייהם. ולמה נקרא רבי אלעזר בן דורידא רבי לפי שממנו למדו הכל מה כוחה של שעה אחת, ועל דבר זה נקרא רבי.

וביום פקדי ופקדתי כו' (שמות לב, לד) יש לומר דהנה בחדש שנתעורר במה שיותר לנו עון העגל יכולים להמשיך מחילת עונות כמו בחדש אלול עד אחר יוה"כ"פ, וכן תמיד בזה, וזה וביום שנתעורר היום מחסד ע"י פקדי לשון חסרון עון העגל ופקדתי עליהם חסאתם פירוש אחסר חסאת שעליהם.

(דברי אמת להתווה)

ע"י היראה אינם יכולים לשבח ולפאר להיוצר יתברך אם לא שהקב"ה נותן אהבתו להאדם, מודים ומשבחים לו יתברך וכדי שלא תבא גאווה עושה הקב"ה בעוד לב האדם האהבה, מאיר הקב"ה עיני שכל האדם להשיג מרומותיו יתברך שאין לה שעור ובוזה בא לאדם הכנעה ובושה מלפניו יתברך ומכיר שעבודתו אין... (זכרון זאת יב)

לא יהיה כך עקר ועקרה (דברים ו, יד) איתא במדרש הפירוש שלא תהא תפלתך עקרה כי תהיה עושה פירות. יש לומר דמדקדק הלשון לא יהיה "בך" הכוונה אל כ"ב האותיות שיעשה רשומי בתפלה. (זכרון זאת ל)

אחת שאלתי מאת ה' וכו' (תהלים כו) מזמור זה נאמר להתעוררות בימי התשובה. תיבת אחת באה להורות כי בקשת דוד המלך שבתי בבית ה' לא באה לשם מטרות נוספים לא השנות ולא מדריגות הבקשה היא אחת לחזות בנעם ה' וכו'.

הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים (ברכות לג) כשם שהכל בידי שמים ואין שום מציאות בעולם כלל, כך הנהגת הבריאה תלוי כפי מה שנפסק בר"ה כך שכל הדבורים והמחשבות אפעל אעשה אינם אלא דמיונות שוא, חוץ מיראת שמים שהיא העבודה הפרטית בהתבודדות בהתבוננות ובתפלתו לזכות ליראת שמים.

הרמח"ל כותב אודות ההתבוננות (והתבודדות) חז"ל אמרו (כ"ב עה) ע"כ יאמרו המושלים ביצרים בואו חשבון - בואו ונחשוב חשבוננו שלך עולם... זאת היא התרופה היותר גדולה וחזקה שתוכל להמציא נגד היצר, והיא קלה ופעולתה גדולה ופריה רב שיעמוד האדם בכל יום לפחות שעה אחת פנוי משאר כל המחשבות לחשוב רק על הענין זה, מה עשה משה רבנו מה עשה דוד משיח ה' וכל הגדולים אשר היו לפנינו... ואם אין מחני נא וכו'... (מתוך דרך עץ חיים)

לכל זמן ועת לכל חפץ (קהלת ג, א) שלמה המלך ע"ה מגלה לנו בזה שכל נתינה מצד הקב"ה קשורה אל הזמן, וכן איתא בספרנו בראשית - בתחילת הזמן. ואם כי נראה כאלו שהזמן חוזר על עצמו אבל האמת אינו כן, וכן כתב הגר"ח מולאזין הגם שנוסח התפילה לעולם שוה הרי שבפנימיות אין התפילות דומות אחת אל השניה, חובת האדם להתבודד ולהתבונן כדי לגלות את התחדשות הבריאה ויציאתה מהתווה ובוהו שבו.

(פלגי מים)

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

498
I

המשק שיחת הרא"ש זיע"א תשעה באב תשל"ז ה'אבא ל'פס"ט מ.א.א.

גמור בבחינת "ותערב לפניך עתירתנו כעולה וכקרבן". וזה יהיה ע"י "שבת אחים גם יחד". כאשר יהיה בינינו אהבה ואחוה ושלום ורעות, ולא יהיה שנאת חנים, ולא יהיה שנאה בין אחים, רק אז נגיע להיות כעולה וכקרבן. ואז יהיה בחינת "חוצפא כלפי שמייא", כדוגמת רבי עקיבא שיצאה נשמתו באחד. והוא שפרסם את הרבש"ע בכל העולמות "מלא כל הארץ כבודו", ורבש"ע אמר למלאכים אם לא תשתקו אני חוזר לבחינת תוהו ובוהו. לבחינה זו אנו צריכים להגיע כולנו, וע"י הביטול של שבת אחים גם יחד נזכה להיות כעולה וכקרבן.

רבש"ע אנו אומרים לפניך: בראת אותנו עם בחירה, ונתת בנו כזו אש של היצה"ר ששורף לנו כל הרף עין. אין לנו כח להמשיך לשאת את הכאבים ששלחת עלינו ואתה שולח לנו. אנו צריכים כולנו להתאחד. תן לנו את הכח להתאחד, שלח לנו את הסיבות שנגיע כולנו לבחינת "שבת אחים גם יחד". רבש"ע, הרי אתה שומע אותי, אני מוכרח להאמין שאתה שומע אותי ואין כל פירוד ביני לבינך, באם לא, אני מבקש ממך שלא אדבר. מה אני בסך הכל, "אנוש", אדם חוטא, ואם אני מדבר אני מוכרח להאמין שיותר לא תביא אותי לנסיונות. ואני לא יותר מבשר ודם. בשם כל ישראל אנו תובעים שנוכה לשבת אחים גם יחד, ויקבץ נדחינו מארבע כנפות הארץ. מספיק כבר עם הגלויות. נהרות דם כבר שפכו לפניך.

אולם איך נוכל להתאחד עם הצדיקים בעוד שאנו מתנערים מהם ואומרים "הם היו אנשים גדולים אבל אנחנו לא יכולים". זה שקר! לא יתכן דבר כזה. אנו לא יכולים להיות בלעדיהם והם לא יכולים להתקיים בלעדינו. כל אחד יכול להגיע במדריגתו לבחינת דוד המלך, וכל אחד יכול להגיע במדריגתו לבחינתו של אברהם אבינו. כשם שלבן לא יכול להיות אדום ואדום לא יכול להיות ירוק. כך לכל אחד יש את הצבע שלו ולכל אחד יש את שורש הנפש שלו, וכל אחד יכול לעבוד ע"י שורש הנפש שלו. הרבי ר' זושא אמר שלא יענישו אותנו על שלא היה אברהם אבינו, יתבעו ממנו שלא היה "זושא". אבל לכח הקליפה יש עצה לכל זה. היא מסיתה אותנו לחשוב שהם היו גדולים ואנו לא יכולים להגיע אליהם. ולכן אנו יושבים עכשיו על הארץ כבר קרוב לאלפיים שנה ועדיין לא זכינו לבית השלישי.

קינדער, אם אתם רוצים שיבנה הבית השלישי לא להתפתות! בסופו של דבר המשיח יבוא כאשר יהיה שבת אחים גם יחד. איננו יודעים איך הרבש"ע יביא את המשיח "כי לא מחשבתי מחשבותיכם", אולם אני מאמין באמונה שלימה בביאת המשיח, אף על פי שיתמהמה עם כל זה אחכה לו בכל יום שיבוא, ומי שאומר שהוא לא יבוא הוא אפיקורס. בכדי שלא נאכל נהמא דכיסופא, המשיח יבוא כאשר אנו נעבוד את עבודתינו, וכאשר נגיע לביטול

תצמח הגאולה.

רבש"ע, עכשיו הוא עת רצון ורחמים. לקחת כ"כ הרבה נהרות דם בבית הראשון והשני, ולקחת כ"כ הרבה דם בשנים האחרונות, שש מליון יהודים עשו מהם סבון. למי מסרת אותנו? לרשעים שלך! אנו אכן חטאנו לפניך אבל אתה רחום וחנון. מבקש אני ממך רבש"ע, מספיק הצרות של היהודים, מספיק עם הצרות של הפרט והכלל. ובעת הזה שהוא עת רצון ורחמים תקיים את הבקשה הזו. כל הצדיקים עומדים ובוכים לפניך. אין צדיק אחד מהחיילים בצבא שלך שלא בוכה לך שתגאלינו.

הדבר היחיד שאתה מבקש מאיתנו הוא תפילה. בשם כל ישראל אני בטוח שכל אחד רוצה בתשובה, וכי מי רוצה לסבול צרות. אוי, תן לנו לב בשר וקח מאיתנו את לב האבן, ותזכינו שנגיע ל"שבת אחים גם יחד", ונזכה שתפילותינו יהיו כעולה וכקרבן, ושיתקבצו כל הנידחים, אלו שטבעו בעמקי הקליפות במקומות שאף אחד לא יכול להגיע לשם רק אתה לבדך, למענד עשה ולא לנו ראה עמידתנו דלים וריקים, והחזר אותנו בחזרה לתשובה האמיתית, שלא יהיה עוד תשעה באב לכלל ישראל ולפרט ישראל. ותזכינו שיבנה הבית השלישי במהרה בימינו, אמן.

היו צדיקים אמיתיים שנתנו לך הכל. זכית שעולמך מפורסם בפי כל, לא ממלאכים רק מאנוש בני בחירה. רבש"ע, תן לנו הכח שנוכה ביחד להגיע לביטול הזה שתערב לפניך עתידתנו כעולה וכקרבן, כי באם לא הרי אמרת למלאכים שתחזיר את העולם לתוהו ובוהו. יש לנו את היכולת להכריח אותך, אתה הרי נתת לנו את הכח לזה שנוכל להגיע לשלימות של עולה וקרבן.

רבש"ע, אני מבקש ממך שיהיה כבר מספיק הצרות של עמך, ויהיה די לכאבים המרים של הפרט והכלל. אנו לא יכולים לשאת אותם עוד. תן לנו את כח הביטול שנחזור לבחינה של הקרבנות שהיו בבית המקדש, בהם הראית לנו שנקריב עצמנו אליך, ובשביל זה צווית לנו להקריב לפניך קרבנות בכדי ללמד אותנו שאנו נגיע לבחינה של כעולה וכקרבן.

רבש"ע, אני מבקש ממך בשם כל ישראל, שכל אלו הנידחים יחזרו. עכשיו זה זמן שאתה יחד עמנו באדמה. אתה נמצא איתנו בגלות ומושפל יחד איתנו. עכשיו הוא זמן מוכשר שיכול להיות "ויקבץ נידחנו מארבע כנפות הארץ" כי אתה נמצא עכשיו במדריגה הכי נמוכה בעולם, ועכשיו הוא בחינת משיח שגם הוא עכשיו באדמה, ומתוך גלות כזו ושחרות כזו וביטול כזה

המשך פניציה יקרי

והאמין בה' ויחשבה לו צדקה (בראשית טו, ו) מובא בספר שפתי צדיקים פעם אחת נתאכסן אצלי הרב רבי אלימלך ויחדתי לו בית בפני עצמו. פעם אחת נכנסתי אצלו ומצאתיו שיושב ומחשב חשבונות לעצמו (מתבודד) אם הוא ראוי לעוה"ב וסיפר עם עצמו נפשי נפשי אינך ראוי לעוה"ב וחישב כל דופי שיש בו. שוב ניחם את עצמו ואמר הלא אפילו אם אינך ראוי מ"מ הקב"ה ברוב חסדו ינחילך חלק לעוה"ב כי הלא הקב"ה קיים כל התורה כולל צדקה. מה צדקה שייך לשם? אלא יעשה צדקה עם שאינם ראויים לעוה"ב ליתן להם בתורת צדקה וזהו ויחשבה לו צדקה...

גבי מנשה כתיב (דבה"ב, ג, לג) ויתפלל לה' ויעתר לו ודרשו חז"ל אל תקרי ויעתר לו אל ויחתר לו מלמד שחתר הקב"ה למנשה חתירה מתחת כסא כבודו יתברך וקבל תשובתו, כדי להבינך ענין זה, בעולמות העליונות נקראו שערי חיים ובעולמות התחתונות יש שערי מות, ובאמת שגם בשערי מות יש בהם כח אלקים חיים כמש"כ ואתה מחיה את כולם אך שאינו בהתגלות, והנה השב בתשובה שלמה נכנס בשערי התשובה באתגליא וזהו מסייעין לו. משא"כ מנשה שהכעיס הרבה לפניו ונגעלו שערי התשובה דאתגליא והיה צריך חתירה דהיינו לגלות את הרבש"ע שגם בשערי המות יש מציאות של חיים ומשם קבל תשובתו, והבן.

לאהבה את ה' אלקיך וללכת בדרכיו כל הימים (דברים יט, ט) צריך האדם להתדבק תמיד כל ימי חייו במדות הקדושות של טוב וחסד כמבואר בספרי שהליכה בדרכיו הוא לאחוז במדות השי"ת שהוא רק לטוב וחסד, ידוע מזה"ק שמכל יום נעשה בריאה רוחנית קדושה - חדשה, הארכנו בכל זה לעקור המעות שנשתבשו בו איזה אנשים שחושבים שמאחר שעשה פעם אחת גמ"ח לאיזה איש יצא בזה לכמה שבועות, וזה אינו כלשון חז"ל בב דף י כל הרגיל בצדקה... ממה שכתוב רודף צדקה וחסד. נלמד מלשון רודף שיהא רודף תמיד אחר הטוב והחסד...

שופטים ושופרים תתן לך בכל שעריך (דברים טו, יח) שער רמז לזמני התשובה והוא ממארי דחושבנא בכל יום, וערב שבת וער"ח ע"פ הצדק ובר"ה ויוכ"פ זמן כתיבה לחיים או צדק צדק תרדוף למען תחיה הרי שיש ג' זמנים כל יום ער"ש וער"ה וימי הרצון.

אלול: בתהלים (ק) הוא עשנו ולא אנחנו. הכתוב ו'לא' הקרי ו'לו' אותיות 'אלול'. מתחילה ולא אנחנו אין אנו חשובים כלום אך ע"י התעוררות תשובה ודבקות בורא נהיה ולו אנחנו לו ולחלקו.

(אמרות משה מהרה"ק מקוברין)

בעת שנכרז בשמים שובו בניו שובבים חוץ מאחר (חגיגה טו) אז נהיה הזמן האמיתי לתשובה כי הוא יודע שאינו כלום...

איתא בגמ' (יומא טו) שהתשובה מאהבה וזונות נעשים כזכיות ומעם הדבר הוא כי כשצדיק מעיקרא עושה מצוה ויש לו רצון וחשקות לעבודת השי"ת אזי מרמה בנפשו שרצונו וחשקו אין למעלה ממנו, אבל החומא שעושה תשובה מאהבה וזוכר איך כשכאב ל"ע לידי תאוה עד היכן גדלה חשקו, עי"ז מגדיל בלבו חשק ואהבה יותר ויותר לעבודת השי"ת, נמצא שמהעבירה שעשה מזה נצמח כעת חשקות ואהבה גדולה לעבודת השי"ת...

גדול עבירה לשמה ממצוה שלא לשמה (נויר גג) ביאור הענין דגדולה עבירה לשמה ממצוה שלא לשמה כי כשאדם עושה עברה ל"ע אזי נעשה מזה העבירה כתר לסמ"א והכתר נעשית ע"י קש כי עבירה הוא דבר מגונה ובוזי וניקל אח"כ לשרוף אותה ע"י תשובה מועטה אבל כשעושה מצוה שלא לשמה הוא עושה לסמ"א ל"ע כתר של זהב וקשה מאוד לשרוף אותה.

(חמדה גנוזה)

י"ל ע"י מערכת החברותא רח' עדני 3 ירושלים

פ.ק.ס: 5325477 - 02 5829688 - 02

ת.ד. 5080 ירושלים 91050

